הִלְכוֹת סֻכָּה סִימָן תרלט

(כח) **וּכְשֶׁמַּבְדִּין וּמַדְקְדֵק בְּמַה שֶּׁיִּקְרָא** (וְיִלְמֹד, יָכוֹל לִלְמֹד) **חוּץ לַסֻּכָּה, כְּדֵי שֶׁתְּהֵא דַּעְתּוֹ** (כט) **מְיֻשֶּׁבֶת עָלָיו. הַמִּתְפַּלֵּל,** (יט) (ל) **רָצָה מִתְפַּלֵּל בַּסֻּכָּה אוֹ חוּץ לַסֻּכָּה: ה** (לא) **יָרְדוּ** (יג) [יג] **גְּשָׁמִים,** (לב) **הֲרֵי זֶה נִכְנָס לְתוֹךְ הַבַּיִת. מֵאֵימָתַי מֻתָּר לְפַנּוֹת, מִשֶּׁיֵּרְדוּ לְתוֹךְ הַסֻּכָּה** (לג) **טִפּוֹת שֶׁאִם יִפְּלוּ לְתוֹךְ הַתַּבְשִׁיל יִפָּסֵל אֲפִלּוּ תַּבְשִׁיל** (לד) **שֶׁל פּוֹל. הַגָּה:** וַאֲפִלּוּ אֵין תַּבְשִׁיל לְפָנָיו (סמ"ג עשין מג) והגהות אשר"י (פרק ג סי' כ)). וּמִי שֶׁאֵינוֹ בָּקִי בְּזֶה הַשָּׁעוּר, יִשְׁעַר אִם יָרְדוּ כָּל כָּךְ גְּשָׁמִים לַבַּיִת אִם הָיָה יוֹצֵא, יֵצֵא מִסָּכָתוֹ גַּם כֵּן (אור זרוע (ס"ג סי' שמ) והגהות אשר"י פרק הישן (שם) ומרדכי פרק ב' (סי' תשמ) מיימוני פרק ו' (הלכות ח) ומהרי"ל (מנהגים)). וְכָל זֶה דַּוְקָא בִּשְׁאָר יָמִים אוֹ לֵילוֹת שֶׁל סֻכּוֹת, (לה) אֲבָל לַיְלָה (יז) הָרִאשׁוֹנָה צָרִיךְ לֶאֱכֹל כַּזַּיִת בַּסֻּכָּה אַף אִם גְּשָׁמִים יוֹרְדִין (טור ור"ן (יג: ד"ה מתני') והרא"ש (ברכות פ"ז סי' נג)),

נ מִשְׁנָה שָׁם (כח:).

בַּאֵר הֵיטֵב

לְשָׁם, כְּמוֹ גַּבֵּי כְּרִים. וְכֵן מִשְׁמַע שָׁם בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ דְּאֵין צָרִיךְ לֵילֵךְ לְסֻכַּת חֲבֵרוֹ לֶאֱכֹל מֵהַאי טַעְמָא: **(יט) רָצָה.** אם יש לו מְנוּחָה שָׁם. וְאִם יֵשׁ לוֹ בֵּית הַכְּנֶסֶת בְּעִירוֹ, הוֹלֵךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת. ב"ח (ס"א). וְהַבְּדָלָה דַּוְקָא בַּסֻּכָּה. ט"ז (ס"ק יד): **ה (יג) גְּשָׁמִים וְכוּ'.** כְּשֵׁם שֶׁמְּפַנִּין מִפְּנֵי הַגְּשָׁמִים כָּךְ מְפַנִּין מִפְּנֵי הַשָּׁרָב וּמִיתּוּשִׁים. הַגְּהוֹת אֲשֵׁרִי (פרק ב סי' כ). אֲפִלּוּ אֵין הָאָדָם מִצְטַעֵר בְּכָךְ אֶלָּא שֶׁהַמַּאֲכָל מִתְקַלְקֵל בְּכָךְ, וְהוּא הַדִּין אִם הָעֵת קַר, שֶׁהַמַּאֲכָלִים הַשְּׁמֵנִים נִקְרָשִׁים לְפָנָיו, אוֹכֵל כָּל סְעוּדָתוֹ בַּבַּיִת, וְכָל שֶׁכֵּן אִם מִצְטַעֵר מִפְּנֵי הַצִּנָּה. ב"ח (ס"ו) וּלְבוּשׁ, עַיֵּן סִימָן תר"מ סָעִיף ג': **(יז) הָרִאשׁוֹנָה.** וּבְלֵיל שֵׁנִי אֵין צָרִיךְ לֶאֱכֹל כַּזַּיִת בַּסֻּכָּה כְּשֶׁמִּצְטַעֵר. וְהָרוֹצֶה לְצַנֵּעַ נֶפֶשׁ בְּיוֹם טוֹב, וְכֵן כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם סִימָן תר"מ (ס"ק טו) בְּפִשִׁיטוּת, וְעַל הַכַּת שֶׁרוֹצִים לֶאֱכֹל בַּסֻּכָּה אַף שֶׁיִּירְדִים טִפִּים הַרְבֵּה, בְּוַדַּאי לֹא שֶׁפִּיר עֲבֵדִי, כְּדַאִיתָא בִּירוּשַׁלְמִי (ברכות פרק ב ה"ט) בְּהַדְיָא כָּל הַפָּטוּר כוּ' נִקְרָא חָסִיד, וְכֵן כָּתַב הַגְּהוֹת מֵיימוֹנִיּוֹת (פ"ו אות ג), וְכֵן בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ (ס"ו בהג"ה), וְכֵן בְּמַהֲרִי"ו וְוַיְיל סִימָן קצ"א כָּל דְּרָכֶיהָ דַּרְכֵי נֹעַם וְאֵיכָא בְּטוּל שִׁמְחַת יוֹם טוֹב, וְכֵן כְּתַבְתִּי בְּסִפְרִי חֵק יַעֲקֹב סִימָן תע"ב (סק"י), וְעוֹד כֵּיוָן דְּבַשַּׁ"ס (כח:) מְדַמֶּה זוֹ לְעֶבֶד שֶׁמּוֹזֵג כּוֹס וְשׁוֹתֶה עַל פָּנָיו, אִם יַחֲזֹר לְמִזֹּג, בְּעֵל כָּרְחוֹ יִכְעַס עָלָיו יוֹתֵר, כֵּיוָן שֶׁמְּרֻבֶּה וְעוֹשֶׂה נֶגֶד רְצוֹנוֹ, בְּוַדַּאי נִקְרָא חָסִיד שׁוֹטֶה וְהֶדְיוֹט, אֶלָּא הָעִקָּר כְּמֹבְאָר בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ וְהַסְּכָמַת הַפּוֹסְקִים, לַיְלָה רִאשׁוֹנָה יְקַדֵּשׁ בַּסֻּכָּה וְיֹאכַל כַּזַּיִת בַּסֻּכָּה וְיִבְרֵךְ לַיְשֵׁב בַּסֻּכָּה, וּבְלֵילָה שְׁנִיָּה יֹאכַל בְּבֵיתוֹ

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

מֵהַר"מ שֶׁהֵבִיא הָרֹא"שׁ (פרק ב סי' יג) דְּמַחְמִיר בְּפֵרוֹת אִי קָבַע עֲלַיְיהוּ, עַיֵּן שָׁם: **ה [יג] גְּשָׁמִים.** עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וְכָתַב בְּשִׁבּוּת יַעֲקֹב חֵלֶק ג' סִימָן מ"ה, שֶׁאֵרַע בְּקַהִלָּה קְדוֹשָׁה מִיַּן בְּשָׁנַת תפ"ג שֶׁשָּׁנוּ יָמִים קֹדֶם הַחַג יָרְדוּ גְּשָׁמִים עַד שֶׁנִּתְמַלֵּא הַסֻּכָּךְ בְּמַיִם וְיָרְדוּ טִיחַ לַחֲדֵי טִיחַ, וְגַם בַּלַּיְלָה יָרְדוּ קָצָת גְּשָׁמִים דְּהַיְינוּ נְהִילָא דְּבַתַּר מִיטְרָא, וְיֵשׁ רְצוֹ לְהַמְתִּין עִם הַסְּעוּדָה עַד חֲצוֹת, וְיֵשׁ שֶׁרְצוֹ לִדְחֹק עַצְמָם לֶאֱכֹל בַּסֻּכָּה, אַף שֶׁיִּרְדוּ טִפִּים הַרְבֵּה, מִכָּל מָקוֹם רְצוֹ לַעֲשׂוֹת כּוֹבַע יְשׁוּעָה בְּרֹאשָׁם לְהַצִּיל מִן הַגְּשָׁמִים. וְהֵישִׁיב, לֹא יָדַעְתִּי אֵיךְ מִלְּאֹם לִבָּם לַעֲשׂוֹת כֵּן, לְהִתְחַכֵּם יוֹתֵר מֵחֲכָמֵינוּ זַ"ל לְהַחְמִיר בְּחֻמְרוֹת יְתֵרוֹת מִמַּה שֶׁנִּמְצָא בַּשַּׁ"ס וּפוֹסְקִים רִאשׁוֹנִים וְאַחֲרוֹנִים, אַף שֶׁבִּלְבּוּטֵי מַהֲרִי"ל סִימָן קפ"א כָּתַב, לֹא רָאִיתִי לְרַבּוֹתַי נוֹהֲגִים כָּךְ כו', וְהַהֶקְשׁוּבוֹת עִקַּר כו', וְכֵן עִקַּר מִלְּתָא בְּטַעֲמָא, דְּאִם יְמַתִּין עִם אֲכִילַת בְּנֵי בֵיתוֹ הַגְּדוֹלִים וְהַקְּטַנִּים, אֵין לְךָ מְנִיעַת שִׂמְחַת יוֹם טוֹב יוֹתֵר מִזֶּה, וְכֵן כָּל הַפּוֹסְקִים לֹא הִזְכִּירוּ הַמְתָּנָה זוֹ

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הִסְכִּימוּ לְדִינָא דְּאִינוֹ אָסוּר כִּי אִם מִתְּחִלַּת שָׁעָה רְבִיעִית אַחַר חֲצוֹת הַיּוֹם, וּכְמוֹ שֶׁפָּסַק הַמְחַבֵּר בְּסִימָן תע"א (ס"א) עַיֵּן שָׁם. וְכָל פְּרָטֵי הַדִּינִים הַמְבֹאָר שָׁם דְּבָרִים הַמּוּנָעִים לֶאֱכֹל בַּלַּיְלָה לְתֹאבוֹן, שַׁיָּךְ גַּם כָּאן: **ד (כח) וּכְשֶׁמַּבְדִּין וּמְדַקְדֵּק וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּאִז טוֹב לוֹ יוֹתֵר לִלְמֹד בַּבַּיִת, (נג) שֶׁהָאֲוִיר יָפֶה לוֹ לְהַרְחִיב דַּעְתּוֹ: **(כט) מְיֻשֶּׁבֶת עָלָיו.** וְהַכֹּל (נג) לְפִי הָעִנְיָן, דְּאִם דַּעְתּוֹ מְיֻשֶּׁבֶת בַּסֻּכָּה, שַׁיָּשׁ לוֹ מְנוּחָה שָׁם, לוֹמֵד בַּסֻּכָּה. [וְלִפְעָמִים מְצוּי שַׁיָּשׁ קֹר, וּמִצְטַעֵר אִם יֵשֵׁב שָׁם הַרְבֵּה לִקְרוֹת וּלְעַיֵּן בְּלִמּוּדוֹ, הוּא פָּטוּר]. וְאִם יֵשׁ לוֹ טֹרַח רַב לְהָבִיא סְפָרִים הַרְבֵּה לְלִמּוּדוֹ בַּסֻּכָּה, (נד) [א]אֲפִלּוּ דְּפָטוּר. (נה) אָכֵן אִם יֵשׁ לוֹ מָקוֹם לְהַנִּיחָם שָׁם כָּל הֶחָג, חַיָּב, דְּאֵין זֶה טֹרַח: **(ל) רָצָה מִתְפַּלֵּל וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּבְאֵיזֶה מָקוֹם שֶׁיֵּשׁ לוֹ מְנוּחָה יוֹתֵר לְהִתְפַּלֵּל בְּכַוָּנָה, שָׁם יִתְפַּלֵּל. (נו) וְאִם הָיָה לוֹ בֵּית הַכְּנֶסֶת בְּעִירוֹ, מַנִּיחַ סֻכָּתוֹ וְהוֹלֵךְ לוֹ לְבֵית הַכְּנֶסֶת, שֶׁכֵּן בִּשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה גַּם כֵּן מַנִּיחַ דִּירָתוֹ וְהוֹלֵךְ לוֹ לְבֵית הַכְּנֶסֶת. וְהַבְדָּלָה מַבְדִּיל בַּסֻּכָּה, (נז) שֶׁכֵּן כָּל הַשָּׁנָה מַבְדִּיל בְּבֵיתוֹ: **ה (לא) יָרְדוּ גְּשָׁמִים וְכוּ'.** וּכְשֵׁם (נח) שֶׁמְּפַנִּין מִפְּנֵי הַגְּשָׁמִים כָּךְ מְפַנִּין מִפְּנֵי הַשָּׁרָב וְיַתּוּשִׁים, וַאֲפִלּוּ אֵין הָאָדָם מִצְטַעֵר בְּכָךְ, אֶלָּא שֶׁהַמַּאֲכָל מִתְקַלְקֵל בְּכָךְ. (נט) וְהוּא הַדִּין אִם הָעֵת קַר, שֶׁהַמַּאֲכָלִים הַשְּׁמֵנִים נִקְרָשִׁים לְפָנָיו, (ס) יָכוֹל לֶאֱכֹלוֹ בַּבַּיִת. וְאֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר עַד שֶׁיִּגְמֹר סְעוּדָתוֹ, אֲפִלּוּ אוֹכֵל אַחַר כָּךְ מַאֲכָלִים אֲחֵרִים שֶׁאֵינָם נִקְרָשִׁים, וּכְמוֹ בְּסָעִיף (ז') [ו'] בְּפִנָּה מִפְּנֵי הַגְּשָׁמִים שֶׁאֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר עַד שֶׁיִּגְמֹר כָּל סְעוּדָתוֹ, כָּאן נָמֵי. וְכָתַב בְּכִבּוּרֵי יַעֲקֹב (ס"ק כח) דְּאִם אֶפְשָׁר לְתַקֵּן בְּלֹא טֹרַח גָּדוֹל שֶׁלֹּא יִקָּרְשׁוּ הַמַּאֲכָלִים, כְּגוֹן שֶׁיְּנִיחֵם עַל קְעָרָה שָׁמִים חַמִּים בְּתוֹכָהּ, צָרִיךְ לְתַקֵּן, וְאֵינוֹ פָּטוּר עַל יְדֵי כָּךְ מִסֻּכָּה: **(לב) הֲרֵי זֶה וְכוּ'.** וְאִם מְנַשֵּׁב (סע) הָרוּחַ לְתוֹךְ הַסֻּכָּה וְעַל יְדֵי זֶה נוֹשְׁרִים קֵיסָמִים מִן הַסְּכָךְ לְתוֹךְ הַמַּאֲכָל, אִם הוּא אִסְטְנִיס שֶׁאֵנֶינָּא דַּעְתֵּיהּ, יָכוֹל לָצֵאת חוּץ לַסֻּכָּה: **(לג) טִפּוֹת וְכוּ'.** וּמִכָּל מָקוֹם אִם אֵינָם יוֹרְדִין לְמָקוֹם שֶׁיּוֹשֵׁב שָׁם, צָרִיךְ לֶאֱכֹל בַּסֻּכָּה בְּעוֹד שֶׁעֲדַיִן אֵינָם יוֹרְדִים עָלָיו וְעַל שֻׁלְחָנוֹ, וְאֶפְשָׁר דַּאֲפִלּוּ בִּרְבַת לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה יָכוֹל לְבָרֵךְ [בְּכִבּוּרֵי יַעֲקֹב (ס"ק כט), עַיֵּן שָׁם שֶׁמֵּבִיא קָצָת רְאָיָה לָזֶה מִמַּהֲרִי"ל (מנהגים). וְנִרְאֶה דְּאִם הוּא אִסְטְנִיס וּמִצְטַעֵר בָּזֶה, יָכוֹל לָצֵאת, וְעַל כָּל פָּנִים לֹא יְבָרֵךְ]: **(לד) שֶׁל פּוֹל.** שֶׁזֶּה הַמִּין (סנ) מִתְקַלְקֵל בִּמְהֵרָה עַל יְדֵי מְעוּט מַיִם: **(לה) אֲבָל לַיְלָה וְכוּ'.** דְּאַף שֶׁהוּא מִצְטַעֵר מֵחֲמַת הַגֶּשֶׁם, וְכָל מִצְטַעֵר פָּטוּר מִסֻּכָּה, סְבִירָא לֵיהּ לְהָרַמְ"א כְּדַעַת הַפּוֹסְקִים דְּסוֹבְרִין דִּבְלֵילָה רִאשׁוֹנָה אַף מִצְטַעֵר חַיָּב. וְטַעֲמָם, דִּכְיָון דְּגָמְרִינַן 'חֲמִשָּׁה עָשָׂר' 'חֲמִשָּׁה עָשָׂר' מֵחַג הַמַּצּוֹת, לְגַמְרֵי גָּמְרִינַן, מַה הָתָם בְּכָל גַּוְנֵי חַיָּב אַף בְּסֻכּוֹת כֵּן. וְדַע דְּיֵשׁ עוֹד (סנ) מִגְּדוֹלֵי הָרִאשׁוֹנִים דְּסְבִירָא לְהוּ דְּגְזֵרָה שָׁוָה זוֹ לָאו לְהָכִי אַתְיָא, וְאֵין לְחַלֵּק בֵּין לַיְלָה הָרִאשׁוֹנָה לְשְׁאָר יָמִים, וְעַל כֵּן הִכְרִיעוּ (סד) כַּמָּה אַחֲרוֹנִים דְּאַף דְּמִחַיָּב לֶאֱכֹל בַּסֻּכָּה מֻחְמַת סָפֵק, [ב]בְּרָכַת לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה לֹא יְבָרֵךְ, דְּסָפֵק בְּרָכוֹת לְהָקֵל. (סה) [ג]עוֹד כָּתְבוּ דְּרָאוּי

שַׁעַר הַצִּיּוּן

לְפִי נְשִׁירַת הַקֵּיסָמִין, דְּאִם נוֹשְׁרִים הַרְבֵּה וְעַל יְדֵי זֶה נוֹפְלִים עַל רֹאשׁוֹ אוֹ לְתוֹךְ הַמַּאֲכָל וּמִתְקַלְקֵל הַמַּאֲכָל, הוּא דְּמֵי לְמִשְׁתַּכֵּר הַמַּקֵּפָה, וְשָׁם בְּעוּבְדָּא דְּרַב יוֹסֵף לֹא הָוֵי כָּל כָּךְ בְּאַפָּן זֶה, וְעַל כֵּן לֹא הַתֵּר אֶלָּא מְשׁוּם דַּאֲנִינָא דַּעְתֵּיהּ: (סג) רַשַׁ"י (סוכה: ד"ה בר): **(נג)** מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יג). **וְכַיּוֹצֵא זֶה כָּתַב בְּפְרִישָׁה** (סק"א), **דְּעַכְשָׁו בִּזְמַנֵּנוּ שָׁרֹב בְּנֵי בַּיִת אֵינָם בַּסֻּכָּה כָּל הַיּוֹם כִּי אִם בִּשְׁעַת אֲכִילָה, צָרִיךְ לִלְמֹד אֶפְלוּ דְּבַר עִיּוּן בַּסֻּכָּה: (נד)** עַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (שם): **(נה)** חַיֵּי אָדָם (כלל קמו ס"ה) בְּשֵׁם אֲלִיָּה רַבָּה (סק"ב): **(נו)** ב"ח (ס"א) וּמָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יד): **(נז)** ט"ז (ס"ק יד). **וּמִזֶּה נִלְמַד דְּאוֹתָן אֲנָשִׁים שֶׁרְגִילִין לִשְׁמֹעַ כָּל הַשָּׁנָה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, יְכוֹלִין לִשְׁמֹעַ בְּסֻכּוֹת גַּם כֵּן בְּבֵית הַכְּנֶסֶת: ה (נח)** פּוֹסְקִים: **(נט)** וְכָל שֶׁכֵּן אִם הָאָדָם בְּעַצְמוֹ מִצְטַעֵר מִפְּנֵי הַצִּנָּה, דְּמֻתָּר לָצֵאת מִסֻּכָּה: **(ס)** וּמִכָּל מָקוֹם בְּעוֹד שֶׁלֹּא הִתְחִיל לֶאֱכֹל **מַאֲכָלִים הַנִּקְרָשִׁים, כְּגוֹן שֶׁאוֹכֵל פַּת לְהַמּוּצִיא יוֹתֵר מִכְּבֵיצָה, צָרִיךְ לֶאֱכֹל בַּסֻּכָּה דַּוְקָא, וְלֹא יֵצֵא מֵהַסֻּכָּה עַל סְמַךְ הַמַּאֲכָלִים הַנִּקְרָשִׁים שֶׁיֹּאכַל אַחַר כָּךְ** [בכִבּוּרֵי יַעֲקֹב (ס"ק כח)]: **(סא) גְּמָרָא** (כט:). **וּמִשְּׁמַע דְּאִם לֹא הָוֵי אֲנִינָא דַּעְתֵּיהּ אָסוּר, וְלֹא מִקְרֵי מִצְטַעֵר בָּזֶה כְּמַה שֶׁיִּצְטָרֵךְ לְהָסִיר מִן הַמַּאֲכָל. וְאוּלַי תָּלוּי הַדָּבָר לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א]** ובשו"ע הרב (סי"ד) כתב ע"ד שיכול ללמוד חוץ לסוכה. **ב]** ובשו"ע הרב (סי"ח) פסק שצריך לברך לישב בסוכה. **ג]** ובשו"ע הרב (סעיפים יז-יט) לא הזכיר כל זה.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת סֻכָּה סִימָן תרלט

ס בְּרֵישָׁא שָׁם דַּף כ״ט (ע״א). ע שָׁם בְּבְרֵישָׁא.

(לו) וִיקַדֵּשׁ בַּסֻּכָּה [כְּדֵי] שֶׁיֹּאמַר זְמַן עַל הַסֻּכָּה (תרומת הדשן (מ״ם) סימן צ״ה): ו (לו) * ס הָיָה אוֹכֵל בַּסֻּכָּה וְיָרְדוּ גְּשָׁמִים וְהָלַךְ לְבֵיתוֹ, וּפָסְקוּ הַגְּשָׁמִים, אֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ לַחֲזֹר לַסֻּכָּה (לח) עַד שֶׁיִּגְמֹר סְעוּדָתוֹ: ז (לט) ע הָיָה יָשֵׁן וְיָרְדוּ גְּשָׁמִים בַּלַּיְלָה וְנִכְנַס לְתוֹךְ הַבַּיִת, וּפָסְקוּ הַגְּשָׁמִים, (מ) אֵין (טו) מַטְרִיחִין אוֹתוֹ (מא) לַחֲזֹר לַסֻּכָּה כָּל אוֹתוֹ הַלַּיְלָה, אֶלָּא (מב) יָשֵׁן בְּבֵיתוֹ עַד שֶׁיַּעֲלֶה עַמּוּד הַשַּׁחַר.

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

(ס״ק כד) וּפְרִי מִגְדִּים (משׁ״ז ס״ק יז) **לֹא הִזְכִּירוּ שִׁעוּר חֲצוֹת**, רַק כְּשָׁעָה אוֹ שְׁתַּיִם, וְאִם לֹא פָּסְקוּ, יַעֲשֶׂה אָז קִדּוּשׁ בַּסֻּכָּה כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הָרַמ״א: **(לו) וְיִקַּדֵּשׁ בַּסֻּכָּה כְּדֵי שֶׁיֹּאמַר זְמַן וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר דִּלְכְאוֹרָה הָיָה לוֹ לַעֲשׂוֹת בְּהִפּוּךְ, שֶׁיְּקַדֵּשׁ בַּבַּיִת וְיֹאמַר גַּם כֵּן שָׁם בְּרָכַת שֶׁהֶחֱיָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה וְיֹאכַל כָּל סְעוּדָתוֹ שָׁם, וְרַק בְּסִיּוּם הַסְּעוּדָה יִכְנֹס לַסֻּכָּה וְיֹאכַל כַּזַּיִת שָׁם, אֶלָּא דִּבְזֶה הָיָה צָרִיךְ לְבָרֵךְ עוֹד בְּרָכַת זְמַן מְשׁוּם סֻכָּה, וְאֵין נָכוֹן לְהַרְבּוֹת בִּבְרָכוֹת, לָכֵן טוֹב יוֹתֵר שֶׁיְּקַדֵּשׁ מִתְּחִלָּה בַּסֻּכָּה וְיִהְיֶה קָאֵי בִּרְכַת זְמַן עַל הַסֻּכָּה גַּם כֵּן [דַּאֲפִלּוּ אִם נַיְמָא דְּפָטוּר אָז מִסֻּכָּה, מִכָּל מָקוֹם יוֹצֵא בָּזֶה, דְּלֹא גָּרְעַ דָּבָר זֶה מֵאִלּוּ בָּרַךְ שֶׁהֶחֱיָנוּ בְּחֹל בְּשָׁעַת עֲשִׂיָּה בַּסֻּכָּה דְּיוֹצֵא בָּזֶה], וְיֹאכַל בַּסֻּכָּה כַּזַּיִת, וּשְׁאָר סְעוּדָתוֹ יֹאכַל בְּבֵיתוֹ. וְאִם פָּסְקוּ הַגְּשָׁמִים, (סמ) אֲפִלּוּ כְּבָר בֵּרַךְ בְּרָכַת הַמָּזוֹן עַל אֲכִילָה הַקּוֹדֶמֶת, צָרִיךְ לֶאֱכֹל עוֹד הַפַּעַם (סט) כְּשִׁעוּר בֵּיצָה וּמְעַט יוֹתֵר בַּסֻּכָּה, כְּדֵי לָצֵאת דַּעַת הַפּוֹסְקִים דִּסְבִירָא לְהוּ דְּאֵינוֹ יוֹצֵא בְּמַה שֶׁאָכַל בְּעֵת הַגֶּשֶׁם. (ע) וְהוּא כְּשֶׁעָדַיִן לֹא שָׂבַע, אֲבָל אִם כְּבָר שָׂבַע אֵין צָרִיךְ לָקוּם מִן הַמִּטָּה, דְּאִם מִצְטַעֵר חַיָּב, הֲרֵי כְּבָר יָצָא בַּאֲכִילָתוֹ, וְאִם מִצְטַעֵר פָּטוּר, אֵין צָרִיךְ לָקוּם מִן הַמִּטָּה כַּמְבֹאָר בְּסָעִיף ז׳. וּמַה שֶּׁכָּתַב הָרַמ״א לַיְלָה רִאשׁוֹנָה, דִּבְלַיְלָה הַשֵּׁנִיָּה (עפ) מְקַדֵּשׁ בְּבֵיתוֹ וְיָבֹרְךְ זְמַן עַל יוֹם טוֹב וְיֹאכַל סְעוּדָתוֹ, וּבְסוֹף הַסְּעוּדָה יֹאכַל כַּזַּיִת בַּסֻּכָּה וְלֹא יְבָרֵךְ לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה, וְגַם לֹא יְבָרֵךְ שֶׁהֶחֱיָנוּ עַל הַסֻּכָּה, וְיִסְמֹךְ בָּזֶה עַל שֶׁהֶחֱיָנוּ שֶׁבֵּרַךְ בְּלֵיל רִאשׁוֹן. (עג) [א]וּלְכַתְּחִלָּה טוֹב לְהַמְתִּין גַּם בְּלַיְלָה שְׁנִיָּה מְעַט עַד שֶׁיִּפְסְקוּ הַגְּשָׁמִים. וְאִם אָכַל בְּבֵיתוֹ, וְרַק כַּזַּיִת בְּסוֹף הַסְּעוּדָה בַּסֻּכָּה כַּאֲשֶׁר כָּתַבְנוּ, [ב]וְאַחַר כָּךְ פָּסְקוּ הַגְּשָׁמִים, צָרִיךְ לְכָנֵס לַסֻּכָּה וְלֶאֱכֹל כְּשִׁעוּר דְּהַיְנוּ יוֹתֵר מִכַּבֵּיצָה וּלְבָרֵךְ לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה [אַחֲרוֹנִים]. וְעַיִן לְקַמָּן בְּסִימָן תר״מ סָעִיף ד׳ (ס״ק טו) מָה שֶׁכָּתַבְנוּ שָׁם בְּעִנְיָן זֶה: ו (לז) **הָיָה אוֹכֵל בַּסֻּכָּה.** הוּא הַדִּין (עד) כְּשֶׁהָיוּ יוֹרְדִין גְּשָׁמִים כְּשֶׁהָיָה בְּבֵיתוֹ וְאָכַל בְּבֵיתוֹ, אֵין צָרִיךְ לִפְסֹק סְעוּדָתוֹ בְּבֵיתוֹ אֶלָּא גּוֹמֵר בְּבֵיתוֹ: **(לח) עַד שֶׁיִּגְמֹר סְעוּדָתוֹ.** אֲבָל אִם לֹא יָשַׁב עֲדַיִן לֶאֱכֹל בְּבֵיתוֹ, (עה) אַף שֶׁפָּסַק מִלֶּאֱכֹל בַּסֻּכָּה וְהָלַךְ לְבֵיתוֹ, צָרִיךְ לַחֲזֹר לַסֻּכָּה אִם פָּסְקוּ הַגְּשָׁמִים: ז (לט) **הָיָה יָשֵׁן וְיָרְדוּ גְּשָׁמִים וְכוּ׳.** וְהוּא הַדִּין כְּשֶׁהָיָה יָשֵׁן בְּתְחִלַּת הַלַּיְלָה בְּבֵיתוֹ מֻחְמַת גְּשָׁמִים וּפָסְקוּ [חַיֵּי אָדָם (כלל קמז ס״ח)]: (מ) **אֵין מַטְרִיחִין אוֹתוֹ וְכוּ׳.** [ג]וְדַוְקָא (עו) כְּשֶׁשָּׁכַב כְּבָר, אֲבָל אִם עֲדַיִן לֹא שָׁכַב, (עז) יַחֲזֹר לַסֻּכָּה [מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טז)]. וּבְסֵפֶר בִּגְדֵי יֶשַׁע וְכֵן בְּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ז) מִסְתַּפְקִים בָּזֶה, אֲחֵרֵי שֶׁכְּבָר הָיָה לוֹ טִרְחָה לְהַכְנִיס הַכֵּרִים וּכְסָתוֹת לְתוֹךְ הַבַּיִת, אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא הִטְרִיחוּ לַחֲזֹר וּלְהַעֲלוֹתָם: **(מא) לַחֲזֹר לַסֻּכָּה.** וְהוּא הַדִּין מִי שֶׁשּׁוֹכֵב בַּסֻּכָּה שֵׁשׁ לָהּ לְעִטִּי״ן וּבְשָׁעַת הַגְּשָׁמִים סָגְרוּ אוֹתָן, וְאַחַר כָּךְ פָּסַק הַגֶּשֶׁם, נִרְאֶה (עמ) שֶׁאֵין צָרִיךְ לַעֲלוֹת עַל הַסֻּכָּךְ לִפְתֹּחַ הַלְּעִטִּי״ן שֶׁסָּתַם בְּשָׁעַת הַגְּשָׁמִים, אֲבָל אִם יָכוֹל לִפְתֹּחַם בַּסֻּכָּה עַל יְדֵי חֲבָלִים, צָרִיךְ לַעֲמֹד וּלְפָתְחָם, שֶׁאֵין זֶה רַק מְעַט טִרְחָה וְלֹא מִקְרֵי מִצְטַעֵר [בְּכוּרֵי יַעֲקֹב (ס״ק לו)]: **(מב) יָשֵׁן בְּבֵיתוֹ עַד וְכוּ׳.** וַאֲפִלּוּ אִם הֵקִיץ, לְהַחְמִיר אֵין צָרִיךְ לְקַדֵּשׁ בַּסֻּכָּה, דְּהָא אָמַר זְמַן מַאֲתְמוֹל, אֶלָּא יֹאכַל שָׁם כַּזַּיִת אַחַר סְעוּדָתוֹ. תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן (ח״א ס״ סי׳ צה), דַּרְכֵי מֹשֶׁה (אות ד), הַגָּהוֹת מַיְמוֹנִיּוֹת (ס״ קצו), מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טו). וְעַ״ז כָּתַב דַּגַּם בְּלַיְלָה שְׁנִיָּה יֵשׁ חִיּוּב בְּכַזַּיִת בִּירִידַת גֶּשֶׁם, אֶלָּא דִּבְשִׁנְיָה אֵין לְבָרֵךְ לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה אִם יָרְדוּ גְּשָׁמִים, עַיֵּן שָׁם: ז (טו) **מַטְרִיחִין.** נִרְאֶה לִי דְּזִקְא כְּשֶׁשָּׁכַב כְּבָר, אֲבָל אִם עֲדַיִן לֹא שָׁכַב יַחֲזֹר לַסֻּכָּה. מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טז), עַיֵּן שָׁם.

בַּאֵר הֵיטֵב

וְיִקַּדֵּשׁ בְּבֵיתוֹ, רַק סוֹף הָאֲכִילָה יֹאכַל בְּזַיִת בַּסֻּכָּה בְּלֹא בְּרָכָה וְיָבֹרְךְ בִּרְכַת הַמָּזוֹן בְּבֵיתוֹ, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בַּעֲטֶרֶת זְקֵנִים שֶׁלַּיְלָה הָרִאשׁוֹנָה אוֹכֵל כַּזַּיִת בַּסֻּכָּה וְיִגְמֹר הַסְּעוּדָה בַּבַּיִת וְיָבֹרְךְ שָׁם. וְכָתַב מַחֲזִיק בְּרָכָה (ס״ק יג) בְּשֵׁם זֶרַע אֶמֶת (ח״א ס״ צב) דְּיָכֹרְךְ הַמּוֹצִיא עַל דַּעַת לִגְמֹר סְעוּדָתוֹ בַּבַּיִת, וְאִם בָּרַךְ בַּסֻּכָּה עַל הַכַּזַּיִת, הֲוֵי גּוֹרֵם בְּרָכָה שְׁאֵינָהּ צְרִיכָה. וְעַיֵּן שָׁם עוֹד בְּשֵׁמוֹ שֶׁתָּבַב שֶׁבְּנֵי אָדָם שֶׁיֵּשׁ לָהֶם סַכּוֹת גַּג שֶׁל לוּחוֹת וְסוֹגְרִם בַּגְּשָׁמִים, וּכְשֶׁפּוֹסְקִים מִיָּד פּוֹתְחִים, וְהֶסְכֵּךְ נָגוּב וְיכוֹלִים לִסְעֹד שָׁם, מִצְוָה קְצָבְרֵי, וְהֵם חַיָּבִים בְּסֻכָּה, כֵּיוָן שֶׁאֵינָם מִצְטַעֲרִים צְרִיכִים לְבָרֵךְ, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּקוּנְטְרֵס אַחֲרוֹן לְמַחֲזִיק בְּרָכָה (סק״א) שֶׁכָּתַב בְּשֵׁם הָאֲחֲרוֹנִים חַיִּים (סי׳ לח) שֶׁכָּתַב בְּשֵׁם הָרַ״מ נוֹחוֹ עֲדַיִן דָּנְכוֹן כָּל סְעוּדַת לַיְלָה הָרִאשׁוֹן לֶאֱכֹל בַּסֻּכָּה אֲפִלּוּ יָרְדוּ גְּשָׁמִים. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְכֵן הוּא בְּתְשׁוּבוֹת זְקַן אַהֲרֹן סִימָן (קס״א) [קס״ה] עַיֵּן שָׁם. וְכֵיוָן שֶׁכֵּן, הָבָא לְעֵשׂוֹת כֵּן אֵין מַזְהִירִין אוֹתוֹ, עַד כָּאן לֹא אָמְרוּ כָּל הַפָּטוּר כוּ׳ אֶלָּא בְּשָׁאַר יָמִים חוּץ מִלֵּילָה רִאשׁוֹן, וְצָרִיךְ עִיּוּן:

בְּאוּר הֲלָכָה

מַה שֶּׁאֵין כֵּן יוֹם טוֹב שֵׁנִי:

ו * **הָיָה אוֹכֵל בַּסֻּכָּה וְהָלַךְ לְבֵיתוֹ וּפָסְקוּ הַגְּשָׁמִים וְכוּ׳.** הִנֵּה בְּלִבּוּשׁ אִיתָא כְּשֶׁהִתְחִיל לֶאֱכֹל, וְכֵן אִיתָא בְּכָל בּוֹ (סי׳ עא) וְרַבֵּנוּ יְרֻחָם (נתיב ח ח״ב). אָמְנָם בְּרֹאשׁ״ (כט. ד״ה וירדו) אִיתָא כְּשֶׁיָּשַׁב לוֹ פָּסְקוּ, וְכֵן מַשְׁמַע לְשׁוֹן הַבְּרִיתָא (שם). וְעַל כָּל פָּנִים אִם פָּסְקוּ קֹדֶם שֶׁיָּשַׁב, מַשְׁמַע דַּאֲפִלּוּ לְרֹאשׁ״ (ס״ק כד) וּפְרִי מִגְדִּים (משׁ״ז ס״ק יז) **לֹא הִזְכִּירוּ שִׁעוּר חֲצוֹת**, רַק כְּשָׁעָה אוֹ שְׁתַּיִם, וְאִם לֹא פָּסְקוּ, יַעֲשֶׂה אָז קִדּוּשׁ בַּסֻּכָּה כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הָרַמ״א: **(לו) וְיִקַּדֵּשׁ בַּסֻּכָּה כְּדֵי שֶׁיֹּאמַר זְמַן וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר דִּלְכְאוֹרָה הָיָה לוֹ לַעֲשׂוֹת בְּהִפּוּךְ, שֶׁיְּקַדֵּשׁ בַּבַּיִת וְיֹאמַר גַּם כֵּן שָׁם בְּרָכַת שֶׁהֶחֱיָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה וְיֹאכַל כָּל סְעוּדָתוֹ שָׁם, וְרַק בְּסִיּוּם הַסְּעוּדָה יִכְנֹס לַסֻּכָּה וְיֹאכַל כַּזַּיִת שָׁם, אֶלָּא דִּבְזֶה הָיָה צָרִיךְ לְבָרֵךְ עוֹד בְּרָכַת זְמַן מְשׁוּם סֻכָּה, וְאֵין נָכוֹן לְהַרְבּוֹת בִּבְרָכוֹת, לָכֵן טוֹב יוֹתֵר שֶׁיְּקַדֵּשׁ מִתְּחִלָּה בַּסֻּכָּה וְיִהְיֶה קָאֵי בִּרְכַת זְמַן עַל הַסֻּכָּה גַּם כֵּן [דַּאֲפִלּוּ אִם נַיְמָא דְּפָטוּר אָז מִסֻּכָּה, מִכָּל מָקוֹם יוֹצֵא בָּזֶה, דְּלֹא גָּרְעַ דָּבָר זֶה מֵאִלּוּ בֵּרַךְ שֶׁהֶחֱיָנוּ בְּחֹל בְּשָׁעַת עֲשִׂיָּה בַּסֻּכָּה דְּיוֹצֵא בָּזֶה], וְיֹאכַל בַּסֻּכָּה כַּזַּיִת, וּשְׁאָר סְעוּדָתוֹ יֹאכַל בְּבֵיתוֹ. וְאִם פָּסְקוּ הַגְּשָׁמִים, (סמ) אֲפִלּוּ כְּבָר בֵּרַךְ בִּרְכַת הַמָּזוֹן עַל אֲכִילָה הַקּוֹדֶמֶת, צָרִיךְ לֶאֱכֹל עוֹד הַפַּעַם (סט) כְּשִׁעוּר בֵּיצָה וּמְעַט יוֹתֵר בַּסֻּכָּה, כְּדֵי לָצֵאת דַּעַת הַפּוֹסְקִים דִּסְבִירָא לְהוּ דְּאֵינוֹ יוֹצֵא בְּמַה שֶׁאָכַל בְּעֵת הַגֶּשֶׁם. (ע) וְהוּא כְּשֶׁעֲדַיִן לֹא שָׂבַע, אֲבָל אִם כְּבָר שָׂבַע אֵין צָרִיךְ לָקוּם מִן הַמִּטָּה, דְּאִם מִצְטַעֵר חַיָּב, הֲרֵי כְּבָר יָצָא בַּאֲכִילָתוֹ, וְאִם מִצְטַעֵר פָּטוּר, אֵין צָרִיךְ לָקוּם מִן הַמִּטָּה כַּמְבֹאָר בְּסָעִיף ז׳. וּמַה שֶּׁכָּתַב הָרַמ״א לַיְלָה רִאשׁוֹנָה, דִּבְלַיְלָה הַשֵּׁנִיָּה (עפ) מְקַדֵּשׁ בְּבֵיתוֹ וְיָבֹרְךְ זְמַן עַל יוֹם טוֹב וְיֹאכַל סְעוּדָתוֹ, וּבְסוֹף הַסְּעוּדָה יֹאכַל כַּזַּיִת בַּסֻּכָּה וְלֹא יְבָרֵךְ לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה, וְגַם לֹא יְבָרֵךְ שֶׁהֶחֱיָנוּ עַל הַסֻּכָּה, וְיִסְמֹךְ בָּזֶה עַל שֶׁהֶחֱיָנוּ שֶׁבֵּרַךְ בְּלֵיל רִאשׁוֹן. (עג) [א]וּלְכַתְּחִלָּה טוֹב לְהַמְתִּין גַּם בְּלַיְלָה שְׁנִיָּה מְעַט עַד שֶׁיִּפְסְקוּ הַגְּשָׁמִים. וְאִם אָכַל בְּבֵיתוֹ, וְרַק כַּזַּיִת בְּסוֹף הַסְּעוּדָה בַּסֻּכָּה כַּאֲשֶׁר כָּתַבְנוּ, [ב]וְאַחַר כָּךְ פָּסְקוּ הַגְּשָׁמִים, צָרִיךְ לְכָנֵס לַסֻּכָּה וְלֶאֱכֹל כְּשִׁעוּר דְּהַיְנוּ יוֹתֵר מִכַּבֵּיצָה וּלְבָרֵךְ לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה [אַחֲרוֹנִים]. וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסִימָן תר״מ סָעִיף ד׳ (ס״ק טו) מָה שֶׁכָּתַבְנוּ שָׁם בְּעִנְיָן זֶה: ו (לז) **הָיָה אוֹכֵל בַּסֻּכָּה.** הוּא הַדִּין (עד) כְּשֶׁהָיוּ יוֹרְדִין גְּשָׁמִים כְּשֶׁהָיָה בְּבֵיתוֹ וְאָכַל בְּבֵיתוֹ, אֵין צָרִיךְ לִפְסֹק סְעוּדָתוֹ בְּבֵיתוֹ אֶלָּא גּוֹמֵר בְּבֵיתוֹ: **(לח) עַד שֶׁיִּגְמֹר סְעוּדָתוֹ.** אֲבָל אִם לֹא יָשַׁב עֲדַיִן לֶאֱכֹל בְּבֵיתוֹ, (עה) אַף שֶׁפָּסַק מִלֶּאֱכֹל בַּסֻּכָּה וְהָלַךְ לְבֵיתוֹ, צָרִיךְ לַחֲזֹר לַסֻּכָּה אִם פָּסְקוּ הַגְּשָׁמִים: ז (לט) **הָיָה יָשֵׁן וְיָרְדוּ גְּשָׁמִים וְכוּ׳.** וְהוּא הַדִּין כְּשֶׁהָיָה יָשֵׁן בְּתְחִלַּת הַלַּיְלָה בְּבֵיתוֹ מֻחְמַת גְּשָׁמִים וּפָסְקוּ [חַיֵּי אָדָם (כלל קמז ס״ח)]: (מ) **אֵין מַטְרִיחִין אוֹתוֹ וְכוּ׳.** [ג]וְדַוְקָא (עו) כְּשֶׁשָּׁכַב כְּבָר, אֲבָל אִם עֲדַיִן לֹא שָׁכַב, (עז) יַחֲזֹר לַסֻּכָּה [מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טז)]. וּבְסֵפֶר בִּגְדֵי יֶשַׁע וְכֵן בְּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ז) מִסְתַּפְקִים בָּזֶה, אַחֲרֵי שֶׁכְּבָר הָיָה לוֹ טִרְחָה לְהַכְנִיס הַכֵּרִים וּכְסָתוֹת לְתוֹךְ הַבַּיִת, אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא הִטְרִיחוּ לַחֲזֹר וּלְהַעֲלוֹתָם: **(מא) לַחֲזֹר לַסֻּכָּה.** וְהוּא הַדִּין מִי שֶׁשּׁוֹכֵב בַּסֻּכָּה שֵׁשׁ לָהּ לְעִטִּי״ן וּבְשָׁעַת הַגְּשָׁמִים סָגְרוּ אוֹתָן, וְאַחַר כָּךְ פָּסַק הַגֶּשֶׁם, נִרְאֶה (עמ) שֶׁאֵין צָרִיךְ לַעֲלוֹת עַל הַסֻּכָּךְ לִפְתֹּחַ הַלְּעִטִּי״ן שֶׁסָּתַם בְּשָׁעַת הַגְּשָׁמִים, אֲבָל אִם יָכוֹל לִפְתֹּחַם בַּסֻּכָּה עַל יְדֵי חֲבָלִים, צָרִיךְ לַעֲמֹד וּלְפָתְחָם, שֶׁאֵין זֶה רַק מְעַט טִרְחָה וְלֹא מִקְרֵי מִצְטַעֵר [בְּכוּרֵי יַעֲקֹב (ס״ק לו)]: **(מב) יָשֵׁן בְּבֵיתוֹ עַד וְכוּ׳.** וַאֲפִלּוּ אִם הֵקִיץ, לְהַחְמִיר אֵין צָרִיךְ לְקַדֵּשׁ בַּסֻּכָּה, דְּהָא אָמַר זְמַן מַאֲתְמוֹל, אֶלָּא יֹאכַל שָׁם כַּזַּיִת אַחַר סְעוּדָתוֹ. תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן (ח״א ס״ סי׳ צה), דַּרְכֵי מֹשֶׁה (אות ד), הַגָּהוֹת מַיְמוֹנִיּוֹת (ס״ קצו), מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טו). וְעַ״ז כָּתַב דַּגַּם בְּלַיְלָה שְׁנִיָּה יֵשׁ חִיּוּב בְּכַזַּיִת בִּירִידַת גֶּשֶׁם, אֶלָּא דִּבְשִׁנְיָה אֵין לְבָרֵךְ לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה אִם יָרְדוּ גְּשָׁמִים, עַיֵּן שָׁם: ז (טו) **מַטְרִיחִין.** נִרְאֶה לִי דְּזִקְא כְּשֶׁשָּׁכַב כְּבָר, אֲבָל אִם עֲדַיִן לֹא שָׁכַב יַחֲזֹר לַסֻּכָּה. מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טז), עַיֵּן שָׁם.

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

לְהַמְתִּין (סו) עַד חֲצוֹת הַלַּיְלָה פֶּן יַעֲבֹר (סז) הַגֶּשֶׁם, דְּאִם יַעֲבֹר, יִכָּנֵס לַסֻּכָּה וִיבָרֵךְ בִּרְכַת לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה וְיֹאכַל, וְיוֹצֵא בָּזֶה הַמִּצְוָת עֲשֵׂה לְכָל דָּבָר, דְּאִם יַמְתִּין עִם אֲכִילַת בְּנֵי בֵיתוֹ הַגְּדוֹלִים וְהַקְּטַנִּים, אֵין לְךָ מִנְיַעַת שִׂמְחַת יוֹם טוֹב יוֹתֵר מִזֶּה [שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (ס״ק יג)]. וְכֵן בְּאֵלֶּה רַבָּה

א] **לְיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב:** (ס״ט) כתב: בליל שני של גלויות כיון שאינו אלא מנהג שהרי אנו בקיאים בקביעות החודש, יש לסמוך על סברא האחרונה [שפטור בשעת ירידת גשמים גם בלילה ראשון], ואינו צריך לאכול בסוכה בשעת הגשם. ומי שרוצה להחמיר על עצמו גם בליל שני כסברא הראשונה אינו צריך לקדש בסוכה אלא יקדש ויאכל כל סעודתו בתוך הבית ואחר האכילה יכנוס לסוכה ויאכל שם כזית ולא יברך לישב בסוכה. ב] בשו״ע הרב לא הזכיר דינים אלו. ג] וכן פסק בשו״ע הרב (סכ״ו).